

2. Задача на Dirichlet за кръга

Definition: Нека D е област в $\mathbb{C}$ и функцията ϕ , дефинирана върху ∂D е реалнозначна и непрекъсната ($\phi \in C_R(\partial D)$). Казваме, че функцията h решава задачата на Дирихле за D с начални данни ϕ , ако $h \in \mathcal{H}(D)$ и $\lim_{z \rightarrow \zeta} h(z) = \phi(\zeta)$ за всяко $\zeta \in \partial D$.

Означения: $\Delta(w, r) := \{z, |z - w| < r, \}$, $\Delta := \Delta(0, 1)$.

Теорема 2.1. - Теорема за единственост на решението на задачата на Дирихле. D – област в комплексната равнина и $\phi \in C(\partial D)$. Тогава, ако съществува решение на Задачата на Дирихле за областта D относно ϕ , то то е единствено.

Доказателство : Следва от Th.1.7.

Q.E.D.

Definition: - Ядро на Poisson $P(z, \zeta) : P(z, \zeta) : \Delta(0, 1) \times \partial\Delta(0, 1) \longrightarrow \mathbb{R}$, като

$$P(z, \zeta) := \operatorname{Re} \frac{\zeta + z}{\zeta - z}, \quad |z| < 1, |\zeta| = 1.$$

Директно се пресмята, че

$$P(z, \zeta) = \frac{1 - |z|^2}{|z - \zeta|^2}.$$

Definition: Нека функцията $\phi \in C_R(\partial\Delta(w, \rho))$ и $z = w + re^{it} \in \Delta(w, \rho)$. Полагаме

$$P_\Delta(\phi)(w + re^{it}) = P_\Delta(\phi)(z) := \frac{1}{2\pi} \int_0^{2\pi} P\left(\frac{z - w}{\rho}, e^{i\theta}\right) \phi(w + \rho e^{i\theta}) d\theta.$$

Предоставяме на читателя да провери, че

$$P_\Delta(\phi)(w + re^{i\theta}) = \frac{1}{2\pi} \int_0^{2\pi} \frac{\rho^2 - |z|^2}{\rho^2 + |z|^2 - 2 \cos(\theta - t)} \phi(w + \rho e^{i\theta}) d\theta.$$

Теорема 2.2. $\varphi \in C_R(\partial\Delta(w, \rho))$. Тогава

a) $P_\Delta(\phi) \in \mathcal{H}(\Delta(w, \rho))$;

b) $P_\Delta(\phi)(z) \rightarrow \varphi(z_0)$, $z_0 \in \partial\Delta(w, \rho)$ всеки път, когато $z \rightarrow z_0$, $z \in \Delta(w, \rho)$.

Доказателство : Без да нарушаваме общността ще считаме, че $w = 0$ и $\rho = 1$.

Твърдението а) следва от представянето

$$P_{\Delta}(\phi)(z) = \operatorname{Re} \frac{1}{2\pi i} \oint_{|\zeta|=1} \frac{z + \zeta}{-z + \zeta} \varphi(\zeta) \frac{d\zeta}{\zeta}.$$

Дясната част на това равенство е реалната компонента на аналитична върху кръга Δ функция.

По-/нататъшното доказателството на теоремата се базира върху следващата

Лема 2.3: а) $P(z, \zeta) > 0, |z| < 1, |\zeta| = 1$.

б)

$$\frac{1}{2\pi} \oint_0^{2\pi} P(z, \zeta) d\theta = 1, |z| < 1.$$

в) За всяко $z_0 \in \partial\Delta$ и $\delta > 0$ е вярно

$$\sup_{|\zeta|=1, |\zeta-z_0|>\delta} P(z, \zeta) \rightarrow 0 \text{ всеки път, когато } z \rightarrow z_0, |z| < 1.$$

Твърдението а) е очевидно, а б) следва от равенството

$$\frac{1}{2\pi} \oint_0^{2\pi} P(z, \zeta) d\theta = \frac{1}{2\pi i} \operatorname{Re} \oint_{|\zeta|=1} \frac{z + \zeta}{\zeta - z} \frac{1}{\zeta} d\zeta.$$

За в) имаме:

$$P(z, \zeta)_{|\zeta-z_0|>\delta} \leq \frac{1 - |z|^2}{\delta - |z_0 - z|^2} \rightarrow 0.$$

Твърдението в) следва веднага от тази оценка

Q.E.D.

Доказателство на Теорема 2.2; Нека $z_0 \in \partial\Delta$. Фиксираме произволно число $\varepsilon > 0$. Търсим $\delta > 0$ такава, че

$$|P_{\Delta}\varphi(z) - \varphi(z_0)| < \varepsilon$$

всеки път, когато

$$|z - z_0| < \delta.$$

Имаме, съгласно а)

$$|P_{\Delta}\varphi(z) - \varphi(z_0)| = |P_{\Delta}\varphi(z) - \varphi(z_0)| \frac{1}{2\pi} \oint P(z, \zeta) d\theta =$$

$$\left| \frac{1}{2\pi} \oint_0^{2\pi} \frac{\rho^2 - |z|^2}{\rho^2 + |z|^2 - 2\rho r \cos(\theta - t)} (\phi(e^{i\theta}) - \phi(z_0)) d\theta \right|. \quad (1)$$

Нека числото $M \geq \max(1, \max_{z, w \in \partial\Delta} |\varphi(z) - \varphi(w)|)$; фиксираме сега $\varepsilon_1 < \varepsilon/4M\pi$. От непрекъснатостта на φ върху $\partial\Delta$ следва съществуването на δ_1 , такава, че

$$|\phi(\zeta) - \phi(z_0)| < \varepsilon_1, \text{ ако } |\zeta - z_0| < \delta_1. \quad (2)$$

От друга страна, според с) от лема 2.3,

$$\sup_{|\zeta - z_0| > \delta_1} P(z, \zeta) < \varepsilon_1, \text{ ако } |z - z_0| < \delta_2, \delta_2 - \text{достатъчно малко.} \quad (3)$$

Понататък ще разглеждаме такива $z \in \Delta$, че $|z - z_0| \leq \min(\delta_1, \delta_2)$. Представяме сега интеграла от (1) като сума на два интеграла: $I_1 : |\zeta - z_0| < \delta$, и $I_2 : |\zeta - z_0| > \delta$. За I_1 и I_2 имаме, съответно

$$|I_1| \leq \varepsilon_1 \int_{|\zeta - z_0| \leq \delta} P(z, e^{i\theta}) d\theta \leq \varepsilon_1,$$

$$|I_2| \leq \varepsilon_1 M 2\pi$$

Твърдението следва от произволността на избора на числото ε_1 .
Q.E.D.

Теорема 2.3.-Формула на Poisson. $h \in \mathcal{H}(\Delta(w, \rho))$ и $z = w + re^{it}$, $r < \rho$. Тогава

$$h(z) = P_\Delta h(z) = \frac{1}{2\pi} \oint_0^{2\pi} \frac{\rho^2 - |z|^2}{\rho^2 + |z|^2 - 2 \cos(\theta - t)} h(w + \rho e^{i\theta}) d\theta. \quad (4)$$

Вярна е и обратната теорема, именно

Теорема 2.4. Нека $h \in C(\Delta(w, \rho))$ и нека навсякъде в $\Delta(w, \rho)$ е вярна формулата (4) на Поасон за средните стойности. Тогава $h \in \mathcal{H}(D)$.

Exercise 1. Нека $h \in \mathcal{H}(\Delta)$ и $f \in \mathcal{A}(\Delta)$ е функция, такава, че $\operatorname{Re} f = h$ върху Δ (вж. Теорема 1.2.) Тогава

$$f(z) - f(0) = \frac{1}{2\pi} \oint_0^{2\pi} \frac{2z}{\zeta - z} h(\zeta) d\theta, \zeta = e^{i\theta}.$$